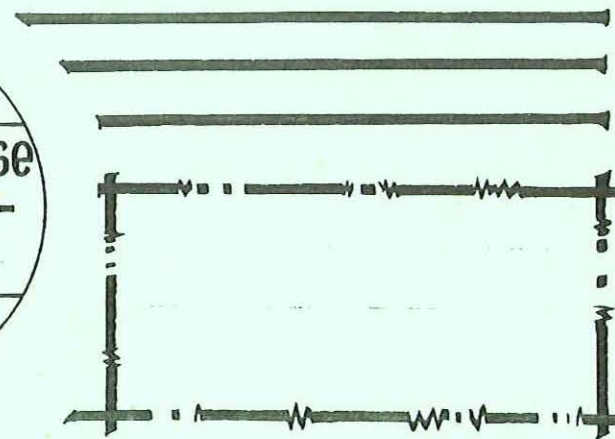

462199 Hubert Lohren

ERICA

driemaandelijks contactblad

Zetel : Natuurwetenschappelijk Museum Bokrijk te 3600 GENK
Secretariaat : Ulenaers Cécile , Steenweg 24 te 3570 PEER
Verantw. Uitgever : Peumans Willy, Kriekboomstraat 10 te 3600 GENK.

J A A R G A N G 2 nr 1 - januari 1975.

Ondanks alle inspanningen kon men niet bereiken, dat A.B. deskundig onderhouden werd, omdat het privé initiatief niet voortdurend grote geldsommen kan uitgeven voor het behoud van weliswaar op cultureel gebied zeer waardevolle monumenten en domeinen, die echter economisch niet renderen. Tot overmaat van ramp werd in februari 1971 ook nog een gedeelte verwoest door brand. Daarna pas is de Staat er in geslaagd een oplossing te vinden om dit groots monument voor het nageslacht te bewaren. Wegens restauratiewerken is een groot deel van het kasteel niet toegankelijk voor het publiek.

Tot zover dit geschiedkundig overzicht in een notedop.

Het park.

Het engels park is gelegen ten zuiden van het kasteel. Het strekt zich uit langs een zachte, daarna langs een steile helling. Het is nauwelijks 9 ha groot, doch het schijnt uitgestrekter, omdat het zo harmonisch opgebouwd is. Het is samengesteld uit twee uitgestrekte grasvelden, van alle zijden omringd door struikgewas. Prachtige oude eiken en gigantische beuken vormen de hoofdelementen van een rijk gemengd bos waarin een typische Haspengouwse flora aanwezig is. Onder de prachtige loofbomen vermelden we de plataan, een tulpenboom, esdoorn, es, linde, enz.

Vanzelfsprekend zijn de vogels van het park en loofbossen hier goed vertegenwoordigd. Een greep uit de vele soorten: spotvogel, boomkruiper, zwartkop, wiewa, vliegenvanger, ...

In het kasteel zelf broedt de kerkuil, 's nachts goed te herkennen aan het blazend geluid, terwijl de steenuil nestelt in holten van oude bomen en eerder een klagend 'pioew' ten beste geeft.

In vochtige oude putten van het bos groeien zeldzame kruiden als de donkere ooevaarsbek, voorjaarszonnebloem, lelietje-der-dalen, keverorchis, gele dovenetel, gevlekte aronskelk en vele andere soorten.

Op de muur van het kasteel verwelkomt je de gele helmblom en de eikvaren.

Omgeving van het kasteel

Ook de omgeving van het kasteel heeft de natuurvriend heel wat te bieden. Langs de paden vinden we de plantenassociaties van de voedselrijke, vochtige, kalkhoudende leemgrond. (smeewortel, rode ogentroost, wouw, heggerank, bosrank in de heggen, aardbeiklaver, Het golvende landschap biedt een mooie afwisseling van oude boomgaarden, akkers en weiden.

Van uit de Parklaan in Bilzen vertrekt het Alden-Biesenpad door de V.T.B. met betonnen paaltjes met rode kop bewegwijzerd. Dit pad loopt langs het park van notaris Haffmans, via holle wegen met talrijke kruidplanten, door het valleitje van de Demer over de Katteberg naar het domein van Alden-Biesen en terug. Daar verscheidene paaltjes verdwenen zijn kunnen er voor een niet-geoeefende wandelaar die de streek niet goed kent, wel ergens problemen rijzen. Maar voor botanisten vooralsnog het neusje van de zalm. Vanaf het Apostelenhuis, waar vroeger twaalf armen of verstotenen tijdelijk onderdak kregen, kan je van heerlijke vergezichten op de Kempen genieten. Bij helder weer ontdek je met je kijker de storthopen van de Kempense mijnen.

(Overgenomen uit artikel van W. Schols en uit de Visarend)

INHOUD

1. JAARVERGADERING
2. EDITORIAAL
3. ZWERVERN IN ZEELAND
4. 'n JAAR GING VOORBIJ.
5. TESSENDERLO
6. DITJES EN DATJES
7. 'n NATUURVERENIGING
8. ALDEN BIESEN

1. Jaarvergadering.

Vriend natuurgids,

Het C.V.N. - werkgroep verheugt zich je uit te nodigen op de JAARVERGADERING van ZATERDAG 1 FEBRUARI a.s. in het Natuurwetenschappelijk Museum te Bokrijk.

Programma: 1. diareportage door J. Faassen en J. Peeters.
"IN EN OM HET STRAMPROOIERBROEK" te 14.00 u.

2. Werkvergadering te 15.00 u.

- a. evaluatie van de wandelingen voor het publiek, nieuwe voorstellen.
- b. evaluatie van de speciale activiteiten voor de gidsen, voorstellen, nieuw programma 1975.
- c. Kasverslag
- d. Wandelprogramma. Zie formulier bijlage.
- e. Rondvraag.

2. Editoriaal.

zalig en gelukkig Nieuwjaar.

Bij het einde van het voorbije werkjaar houden wij er aan je van harte te feliciteren voor je onbaatzuchtige inzet. Misschien is het goed even te onderzoeken of we werkelijk beantwoorden aan onze doelstellingen. Door onze tientallen wandelingen droegen we zeker bij tot de educatieve vorming van een ruim publiek, anderen zetten zich spontaan in om hier of daar een brokje natuur te redden. Persoonlijk weten we dat sommigen, waarvan wij minder horen, achter de schermen op politiek vlak hun steentje bijdragen voor het natuurbehoud. Aan alle medewerkers onze hartelijke dank!

Bij het begin van dit nieuwe jaar verwelkomen wij een twintigtal nieuwe gezichten in onze werkgroep. Vol enthousiasme hebben deze mensen zich tijdens de laatste maanden ingezet om de cursus natuurgids te Neeroeteren met succes te volgen. Waarschijnlijk hebben deze vrienden de natuurmicrobe te pakken en mag de oude garde op een fantastische medewerking rekenen. Van harte gefeliciteerd en welkom bij de werkgroep.

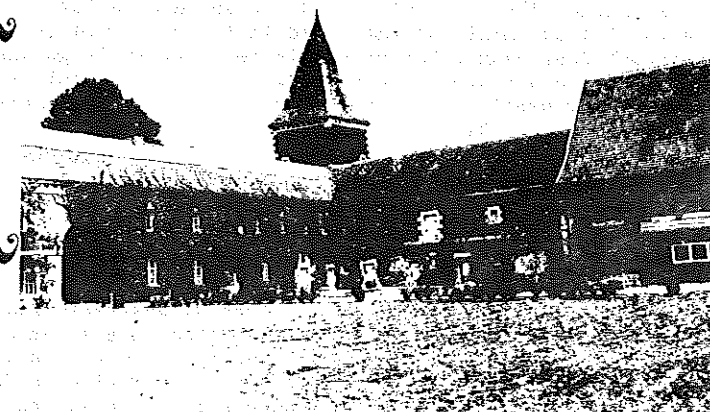
Genoeg naar het verleden getuurd. Voor wat de toekomst betreft maken we momenteel een zeer belangrijke periode mee. De gewestplanning krijgt vaste vorm en ook dat deel wat ons het meest aan het hart ligt, de natuurgebieden. Naast onze wandelingen die stilaan een traditie worden, willen we op elk van jullie beroep doen: jullie op plaatselijk gebied echt in te spannen voor het natuurbehoud. De actie van enkele overtuigden kan de publieke opinie wakkerschudden. Wellicht is de tijd nu rijp om onze wandelaars ervan te overtuigen zich aan te sluiten bij een van onze zeer dynamische natuurverenigingen als de Stichting Limburgs Landschap, de Wielewaal of de Belgische Natuur- en Vogelreservaten. In ons democratisch bestel is het 'aantal' een machtige troef om bepaalde initiatieven tot een goed einde te brengen. Met velen zijn we sterk in de strijd voor het behoud van een evenwichtig en gezond leefmilieu.

Voor de komende maanden voorzien we weer een aantal activiteiten waarbij wij samen aan zelfvorming zullen doen. Mogen we speciaal voor dit programma jullie aandacht vragen? 't Voorbije jaar was goed, doch de deelname lag eerder langs de lage kant.

Dit zijn onze verwachtingen, doch tevens onze natuurwensen voor 1975. Voor jullie persoonlijk wensen we veel voorspoed, 'n goede gezondheid, een heerlijke thuis, en ... en ... veel pret in godsvrije natuur.

R. Schoebben.

Alden Biesen

Alden Biesen is een van de meest oostelijk gelegen kastelen van België, niet ver verwijderd van Maastricht en Aken. Het slot bevindt zich in het dorp Rijkhoven. Komende uit de richting Bilsen passeer je in het gehucht Rijk twee prachtige rode beuken en links daarvan een gebouw met een torentje. Dit is de rentmeesterij van Alden Biesen. Eertijds verbleef daar de rentmeester van de Land-Commanderij. Vóór je, in het dal, zie je het oude slot Alden Biesen. Het vormt een indrukwekkend geheel: wallen, torens, een gracht, maar ... zeer vervallen. Onder het poortgebouw met aan je linkerhand het Gasthuis, waar vroeger de gasten ontvangen werden, kom je in de schaduw van prachtige linden, die in de zomer zoemen van de bijtjes.

Een beetje geschiedenis.

Het kasteel Alden Biesen was de hoofdzetel van één der Commanderijen van de Duitse Teutonische Orde.

De Orde zelf werd gesticht te Jerusalem rond 1128. De leden van de Orde, adellijke ridders, hadden een godsdienstig gerichte leefregel; ze legden geloften af van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid. Aan het hoofd van de Orde stond de Groot-Meester. Van de Groot-Meester hingen af: Provinciale Commandeurs of Land-Commandeurs. Deze Orde heerste over het gebied tussen Rijn en Maas.

Alden Biesen, een indrukwekkend gebouwencomplex, werd opgericht in de 15e tot 17e eeuw. Het bestaat uit een kasteel met drie binnentorens, een kapel met merkwaardige kunstwerken en grafstenen, het huis der pelgrims, dat van de rentmeester en de hoeve.

Alden Biesen herbergde in 1673 Lodewijk XIV en in 1747 Lodewijk XV. Zoals al vermeld werd is dit historisch pronkstuk enorm vervallen. Tot in 1971 was dit alles nog private eigendom (Jhr Roelants du Vivier heeft er tot bij zijn dood in 1973 gewoond).

De belangrijkste aanwinst was de oprichting van het natuurreservaat van Modave. Het beslaat een oppervlakte van 420 ha bestaande uit bossen, rotsen, grasland, weiden en beken, en wordt door de Houyoux bevoeid.

DIENST AAN DE GEMEENSCHAP.

Alleen al het feit natuurgebieden voor de toekomst te beveiligen betekent een enorme dienst aan de gemeenschap. De vereniging tracht ook de mensen de natuur te leren kennen door het organiseren van geleide uitstappen in haar reservaten. In het driemaandelijkse CONTACTBLAD dat de leden toegestuurd krijgen, verschijnt telkens een programma van geleide wandelingen in diverse natuurterreinen. Regelmatig worden voor de leden ornithologische reizen naar het buitenland ingericht, vb naar Turkije, Spanje, Tunesië, enz. In het Zwin werden in het voorbije jaar 500 tochten geleid en 360.000 bezoekers genoteerd. Ieder jaar wordt de leden een fraai en rijk geïllustreerd jaarboek toegestuurd. Het laatst verschenen boek geeft naast een overzicht van de werking een schets van de verschillende reservaten van de vereniging.

HOE KAN U LID WORDEN ?

In 1973 kwamen niet minder dan 932 nieuwe leden bij. In 1975 hoopt de vereniging de 5000 te halen.

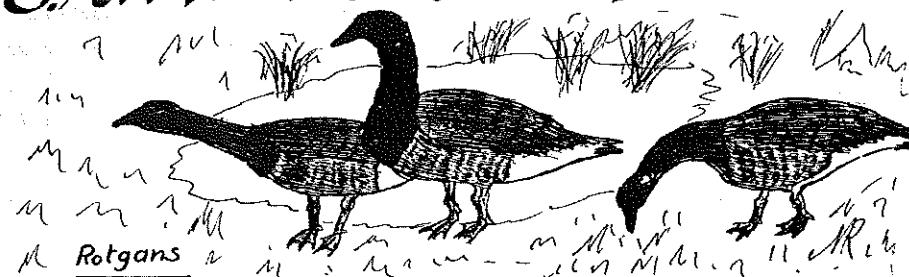
Studerend lid : 150 fr. (tot 21 jaar)

Werkend lid : 250 fr.

Te storten aan : P.C.R. 834.31 van de BELGISCHE NATUUR- EN VOGELRESERVATEN
VAUTIERSTRAAT 31 - 1040 BRUSSEL.

3. Zwerven in Zeeland.

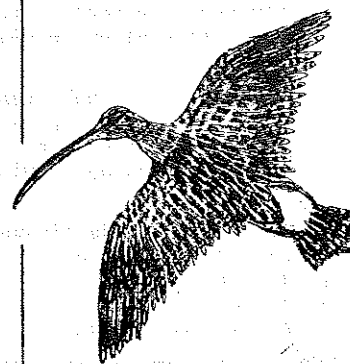

Daar het nog donker was viel er bij ons vertrek te Genk (6 u.) en te Hasselt (6 u. 20) weinig te zeggen over het weer. De stemming was er alleszins wel. Terwijl we Antwerpen passeerden zagen we een bewolkte lucht die, nog vóór we in Zeeland arriveerden, opgetrokken was.

Terwijl we door Z.-Beveland reden verstonen de gesprekken om te genieten van het landschap. We kwamen onder de indruk van de weidse horizonten, de schoonheid van het polderlandschap, de rust die er uitgaat van de typische polderhoeven omgeven met populieren...

Anderen keken zich uit op de bonte kraaien in zwartgrijs ornaat, de kokmeeuw in winterkleed, de vele kramsvogels, een biddende torenvalk naast de weg of een tussen het bietenloof wegschietende fazant.

Ten Kattedijke maakten we een eerste wandeling. Al dadelijk zagen we de scholekster in zijn bont wit-zwart verenpakje en de steenloper.

Wulp

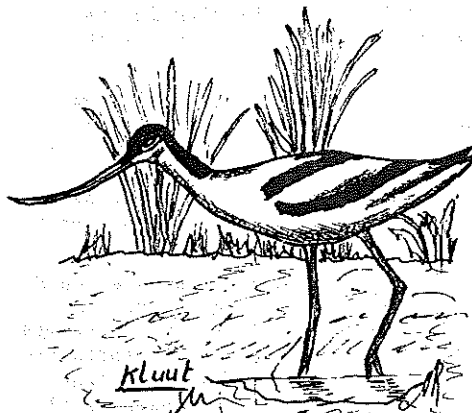
Enkele rotganzen kwamen overvliegen terwijl in een inlaag wilde eenden en wintertalingen zwommen. Aan de voet van de basaltendijk lagen veel wieren, waartussen we blaaswier (de blaadjes staan per twee en de stengel heeft een naad); knotswier (grote luchtblazen, alleenstaand) en de zeesla (groot bladachtig, lichtgroen) herkenden. In de verte lagen een massa vogels. Naderbij komend kerkenden we wulp, de tureluur met de rode pootjes, bonte strandloper, rotganzen, eenden en scholeksters. We ontdekten nog darmwier (lange groene slierten), de grote strandgaper (wit, tot 12 cm groot); de witte dunschaal (aan de top van de schelp een gele vlek), vele kokkels in allerlei kleuren, mossels met soms zeepokken, het muiltje (steeds een paarse schelp met aan de binnenzijde een inwendig plaatje en enkele oesters.

Vanaf de Zandkreekdam zagen we links op het Veerse Meer benevens enkele tureluurtjes en mantelmeeuwen een 20-tal dodaarsjes en veel meerkoeten. Rechts op de Oosterschelde observeerden we 4 middelste zaagbekken.

Over de Zeelandbrug, waar we een mooi zicht hadden op het fraaie middel-eeuwse stadje Zierikzee, naar Flauwer- en Weversinlaag. Gewoonweg niet te beschrijven wat een vogelweelde! Duizenden scholeksters, kanoeten, pijlstaarten, smienten en slobbs, kleine en bonte strandloper, allerlei meeuwen, vluchtjes fratertjes, foeragerend op de zultezaadjes in de brakke weilanden.

Op de volgende inlagen (Koudekervkse inlaag en de Schelphoek) vertoefden ongeveer dezelfde vogels (hoewel niet meer zo'n massa's) maar het verveelde geenszins; het bleef even boeiend en mooi.

Vergeten we niet te vermelden dat kluten en smienten hierbij de schouw kwamen stelen.

Op naar de duinen van Westerschouwen! Na een smakelijk etentje trokken de liefhebbers naar de zeer voor een korte strandwandeling.

In de duinen herkenden we de duindoorn (waar de kramsvogels en koperwieken orangerode bessen snoepten), het bies-trwegras, helm, de vlier, liguster, zandhaver en de egelantier (een roos waarvan de bladeren een kenmerkende ap-pelgeur verspreiden).

Op het strand de skeletten van de zee-klit, eierkapsels van de wulk (een grote zeeslak), het zaagje (schelp met fijn getande rand), stevige strand-schelp (de schelp heeft meerdere kleur-banden), de ruwe boommosseel en de zeld-

zame gestreepte hartschelp. Ook één noordzeekrab.

Door de polders ging het naar de oostkant van het eiland. Op de schorren telden we een 20-tal knobbelzwanen, vele eenden en een dode fuut. Op de plassen futen, dodaars, brilduikers, kuifjes, wintertaling, smient en een zeldzame toppereend. Wat een prachtig zicht toen de eenden op de wien gingen!

Ook bij de slikken van Vianen werd onze wandeling beloond. Wijfje blauwe kiekendief, laag over de grond glijdend, in de weiden goudplevieren, spreeuwen en fraters, op de plassen smienten, pijlstaarten, kluten en wintertalingen, op de slikken kleine en bonte strandloper naast elkaar, wulp, tureluur, scholekster, steenlopers. Bijna de revue van de dag.

Als de avond kwam over 't land ... vlug naar Ouwerkerke voor een laatste trip. Hier bewonderden, met uitleg van de gids (die, zo bleek, van alles en nog wat iets weet) cementen caissons voor de bouw van dammen.

De Natuurvereniging

Met de v.z.w. BELGISCHE NATUUR- EN VOGELRESERVATEN naar de 5000

De natuurbeschermingsverenigingen zullen slechts dan afdoende resultaten bereiken in hun strijd voor het natuurbehoud en een evenwichtig leefmilieu, indien ze gerugsteund worden door een zo groot mogelijk aantal leden.

De natuurgidsen hebben een onvervangbare rol in de bewustmaking van de gemeenschap tot meer eerbied en bescherming van ons natuurpatrimonium. Geleide excursies bieden de ideale gelegenheid om onze natuurvereniging - en aan het publiek te leren kennen en te doen aan ledenwerving.

Vandaag willen de v.z.w. De Belgische Natuur- en Vogelreservaten even in een klaar daglicht stellen. We ontleen hiervoor enkele teksten uit hun propagandafolder en het prachtige jaarboek.

" ALLE PERSONEN DIE WERKELIJK BEZORGD ZIJN OM DE TOEKOMST VAN ONZE NATUUR EN HAAR HULPBRONNEN, DIENEN ZICH TE VERENIGEN IN DE SCHOOT VAN DIE ENKELE BEWEGINGEN DIE DOOR VERWEZENLIJINGEN HUN WAARDE VOLDOENDE HEBBEN BEWEZEN!"

DOELSTELLINGEN.

De vereniging stelt zich tot doel de natuurlandschappen in België, waarvan het behoud zich opdringt voor de natuurwetenschappen in het algemeen en de ornithologie in het bijzonder, een doelmatige bescherming te verlenen.

Al ligt de nadruk op het verwerven en beheren van natuurgebieden, wordt met zeer bescheiden middelen en door de onbaatzuchtige inzet van vele medewerkers geijverd aan de opvoeding van het publiek inzake natuurbehoud.

VERWEZENLIJINGEN.

Einde 1973 beheerde de vereniging 32 over gans het land verspreide natuurreservaten. Ze beslaan een oppervlakte van rond de 5000 ha en bevinden zich meestal in de meest bedreigde gebieden van ons land.

In het algemeen tracht de vereniging de voor een bepaald gebied meest karakteristieke natuurlandschappen te beschermen als laatste getuigen van bepaalde landschapstypes. Aldus zijn het ZWIN en het reservaat van NIEUWPOORT de laatste twee "schorren" van België; de reservaten de SNEPKENSVIJVER, de RONDE PUT te POSTEL, het HAGEVEN te NEERPELT en het reservaat DE MATEN te GENK de meest belangwekkende heidegebieden van onze Kempen. Hieraan moeten nog de moerassige valleien van de SEMOIS te Vance en te Heinsch, van de Gaume alsook van de Pièton te Claire-Fontaine vermeld worden.

Andere reservaten zijn toevluchtsoorden voor wat er- en moerasvogels; de BLANKAART te WOMMEN, HOFSTADE te MECHELEN, DAMME en ASSENEDE behoren tot deze reeks; ze bezitten natuurlijk een grote botanische en zoölogische waarde.

Tot de nieuwste aanwinsten behoren het eerste vleermuizenreservaat te Zichen-Zussen-Bolder en een stukje van de Sint-Pietersberg te Eben-Emaal. 1973 bracht 9 nieuwe reservaten met een totale oppervlakte van 585 ha.

Er zijn echter ook minder prettige ervaringen. Voor een deel kan de bezoeker hieraan verhelpen. Door jouw hulp kunnen we onze natuurgebieden behouden zoals ze zijn. Help er aan mee ! Eerbiedig er de rust, laat niet als dank..., richt geen verwoestingen aan,

Nuttige inlichtingen :

- * Het gebied is gans het jaar vrij toegankelijk.
- * In het broedgebied is alleen toegang onder geleide mogelijk.
- * Vanaf de zandberg (uitkijktoren) vertrekken er VIER wandelpaden. Deze worden aangeduid met wegwijzers. (3, 6, 11 en 15 km)
Je kan ook je wandelpaden zelf kiezen.

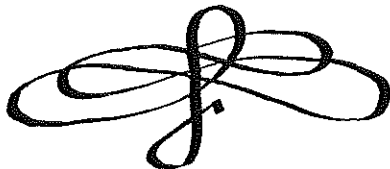
Voor verdere inlichtingen :

- * V.V.V. Tessenderlo : wandelkaarten, nuttige toeristische informatie) Gemeentehuis, 3980 Tessenderlo.
- * Werkgroep Ekologie Tessenderlo (W.E.T.)
Secretariaat : Meert Mark, Rijt 49, Tessenderlo.
Er worden ook wandelingen op aanvraag ingericht.

* * *

6. ditjes en datjes.

- * Op zaterdag 21 december huwde Paul Clonen, natuurgids met Lieve Engelen. De Werkgroep Limburg feliciteert van harte de jonggehuwden.
- * Hernieuwing abonnementen ' NATUURGIDS ' .
Het tijdschrift ' Natuurgids ' van het I.V.N.- Limburg verschijnt 8 x per jaar. De bijdrage voor 1975 is op 10fl. gebracht. Geïnteresseerden kunnen 150 storten vóór 1 februari op onze rekening : 235-0010248-75 van WERKGROEP LIMBURGSE NATUURGIDSEN, Steenweg 24, 3570 PEER. Men kan ook 150 fr. betalen tijdens de jaarvergadering van 1 febr. a.s.
- * Op 25 januari a.s. te 15.00 u. in het Cultureel Centrum te Neeroeteren heeft de slotzitting plaats van de cursus natuurgids 1974. Een twintigtal natuurgidsen zullen hun diploma in ontvangst nemen. We feliciteren deze vrienden.
- * RED DE NATUUR... RED UZELF.
De werkgroep heeft nog een kleine voorraad zelfklevers . Ze zijn te bekomen aan 20 fr het stuk. Op de stikker staat een brentakje met winterkoning.

De onverzadigbaren lieten hun laatste blikken over de in het donker versmeltende vogelruggen wegdeinen. Brilduikertjes, kuifjes, kramsvogel en meerkoetjes, adios en tot volgend jaar !

Met een lekkere portie Zeelandse mosselen werd deze overheerlijke tocht afgesloten.

Onze dank aan de gids ... we komen terug.

4. n Jaar ging voorbij.

1. VERGADERINGEN

Naast de jaarvergadering voor alle natuurgidsen, op 9 febr. 1974 in het Natuurwetenschappelijk Museum te Bokrijk, komt het bestuur regelmatig samen om tijdens een werkvergadering de planning en uitwerking van onze activiteiten te bespreken.

Een afgevaardigde van het bestuur vertegenwoordigt de Werkgroep op de Algemene Vergaderingen van het Centrum te Antwerpen.

2. KADERACTIVITEITEN.

De Werkgroep organiseert jaarlijks een reeks studie-excursies voor de verdere vorming van de natuurgidsen; zo mogelijk nodigen we een specialist terzake uit als begeleider.

23 mei	: Stokkem en Maasvallei : studie van flora en fauna.
9 juni	: Heuvelenberg te Tongeren : studie an Haspengouwse flora.
30 juni	: Hoge Venen : mossen en veenvorming
Vallei van de Schwalm te Kalterherberg.

- 11 augustus : Contactdag met het Nederlandse I.V.N.-Limburg.
Kalkflora op de Sint-Pietersberg te Maastricht.
- 6 oktober : Bokrijk : parklandschap en naaldbomen.
- 27 oktober : Hengelhoef : inleiding tot de mycologie : padden-
stoelenexcursie.
- 11 november : Schouwen-Duiveland : watervogels en steltlopers.

3. KONTACTBLAD " E R I C A "

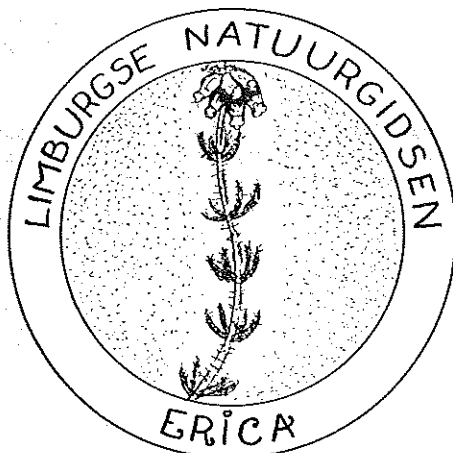
Driemaandelijks tijdschrift dat de Werkgroep toelaat aan alle natuurgidsen regelmatig informatie door te geven, uitnodigingen voor activiteiten, verslagen of studiemateriaal in verband met vormingsactiviteiten, enz.

4. NATUURWANDELINGEN VOOR HET GROTE PUBLIEK.

Deze beantwoorden het best aan de doelstellingen van de Werkgroep. In 1974 organiseerden we zo een 70-tal wandelingen gespreid over de verschillende seizoenen, van maart tot december. De natuurgidsen vragen hiervoor geen honorarium of enige fooi. In onze moderne overconsumptie- en materialistische maatschappij worden idealisten vaak voor ' naïeve onnozelaars ' versleten. De wandelprogramma's worden steeds op enkele honderden exemplaren afgedrukt, verstuurd naar kranten en tijdschriften voor publikatie, uitgedeeld onder het wandelpubliek.

Daarbuiten werden tientallen wandelingen geleid door onze natuurgidsen, op aanvraag van diverse socio-culturele groepen, scholen, jeugdverenigingen, recreatiecentra op Hengelhoef en Kelchterhoef in juli en augustus.

Met de wandelingen van bovengenoemde programma's betekent dit ver over de 100 wandelingen en 'n 6000 wandelaars die we in contact brachten met de natuur.

5. Tessengerlo.

Tessengerlo bezit op haar grondgebied, even ten westen van het centrum (tussen de rijkswegen Diest-Geel en Schaffen-Eindhout) een uitgestrekt natuurgebied van ruim 945 ha, waarvan ongeveer 615 ha bos en 330 ha open gebied, vallende onder een beschermd agrarisch landschap. Deze landbouwzone is zeer waardevol als beeklandschap.

Langs beide zijden sluit het natuurgebied aan enerzijds met de uitlopers van de bossen van Tessengerlo, anderzijds met de bossen van Averbode. Het natuurlandschap is een typisch Kempens beeld. Aan de zuidelijke kant kan men echter reeds enkele kenmerken van het Hageland terugvinden. Het centrum voor de bezoeker is steeds de uitkijktoren op de zandberg. Op de rijkswegen kan je er wegwijzers naar toe vinden.

Vandaaruit kan de wandelaar alle mogelijke richtingen uit. Op zijn trips zal deze verbaast staan van de steeds wisselende omgevingen : heide, denbos, vennen, beken, weilanden. Deze variatie geeft het natuurgebied een unieke waarde. Verder staat deze afwisseling borg voor een grote verscheidenheid aan dieren en planten.

Een wandeling door de heide biedt steeds verwondering. Je kan er nog de zeldzame korhoenders zien terwijl boven je het torenvalkje hangt te bidden.

Kijk ook rond je naar de heide en de insecten op het heidekruid, rendier- en bekermos op de onderste etage, snel spurtende zandlopers De vochtige heide is reeds een ander biotoop. Dopheide, tormentil, de fraaie klokjesgentiaan, veenwortel... enkelen uit de reeks van kenmerkende planten. Waar het nog vochtiger is, langs de vennen, kan je met wat geluk de watersnip zien wegschieten, of enkele eenden voorbij wiekelen. En om zeker niet te missen... het vleesetende zonnedauwtje.

Langs de beken zit wel eens een ijsvogeltje op de uitkijk. Met een behendige duik in het water weet hij wel een visje te verschalken.

In het bos vergezelt je blijde vogelzang van mees en goudhaentje, van zelfs wiewaai en nachtegaal.

In de herfst als de bomen vergelen en veelkleurige paddestoelen het sprookjesbos versieren, moet je eens terugkeren. Je loopt er dan tussen roodgestipte vliegenzwammen, goudgele zwavelkopjes en smakelijke boleten.

Trouwens elk seizoen heeft een eigen charme en biedt de rustzoekende wandelaar menig uur verpozen.